

Uchwała Nr 241/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 25 maja 2017 r.
w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku zarządzanie
prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu Odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia i dokumenty przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku *zarządzanie* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym **nie uzasadniają zmiany oceny warunkowej** wyrażonej w Uchwale Nr 78/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 marca 2017 r.

W Uchwale Nr 78/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdzono, iż kryterium: *jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia* otrzymało ocenę „znacząco”, wobec powyższego, zgodnie z warunkami przyznawania ocen określonymi w Statucie PKA uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej. Ocenę „znacząco” otrzymało także kryterium: *współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia*, natomiast pozostałe kryteria uzyskały ocenę „w pełni”.

Kryterium *jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia*.

W trakcie wizytacji ustalono, iż efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* w niewielkim zakresie odnoszą się do umiejętności, co z uwagi na praktyczny profil kształcenia ma istotne znaczenie. Zdecydowana ich większość jest bowiem typowa dla profilu ogólnoakademickiego. Efekty kształcenia powinny być zatem w większym stopniu ukierunkowane na profil praktyczny, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w programie studiów i treściach kształcenia, które powinny zostać zmodyfikowane, zaś siatka programowa wzbogacona o nauczanie takich zagadnień jak systemy ERP, CRM i z zakresu nowoczesnych metod i technik zarządzania.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny Uczelnia „deklaruje korektę kierunkowych efektów kształcenia od roku akademickiego 2017/2018, także z uwzględnieniem uruchomionych cykli kształcenia. Procedury te zostaną przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów, a studenci zostaną o tym fakcie odpowiednio poinformowani”.

W przypadku studiów niestacjonarnych część studentów kształcona jest wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kształcenie to nie spełnia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Dz. U. Nr 188 poz. 1347, z późn. zm.). W szczególności efekty kształcenia

w zakresie umiejętności praktycznych, powinny być realizowane w warunkach rzeczywistych, a nie wirtualnych. Studenci mają dostęp do materiałów (plików pdf) zamieszczonych na platformie Moodle. W sylabusach nie wskazano, które przedmiotowe efekty kształcenia i treści kształcenia dla kursów e-learningowych mają być realizowane na zjeździe w Uczelni w sposób tradycyjny. Brak jest informacji o metodach weryfikacji postępów w osiąganiu efektów kształcenia dla treści realizowanych e-learningowo, a co za tym idzie brak jest w szczególności zapewnienia bieżącej kontroli postępów w nauce studentów. Ponadto, nie jest monitorowana aktywność studentów, brak jest tej aktywności na forach dyskusyjnych, czatach, nie ma zaliczania kolejnych części materiału, itd. Oznacza to, że jest to forma blended – learning wspomagająca nauczanie tradycyjne, a nie je zastępujące. W ramach zajęć e-learningowych nie przewiduje się zjazdu otwierającego dany kurs, a także szkoleń studentów z zakresu obsługi platformy e-learningowej. Stwierdzono, że organizacja kształcenia jest nieprawidłowa, ponieważ przewiduje, że student na końcowym zjeździe realizuje zajęcia kontaktowe (ćwiczenia, warsztaty) dla danego przedmiotu oraz zdaje egzamin/zalicza ten przedmiot. W czasie wizytacji stwierdzono, że kadra nauczycieli akademickich nie jest przygotowana do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Z udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA do analizy raportów kursów e-learningowych realizowanych w roku 2015/16 i semestrze zimowym 2016/17 wynika, że kursy ruszały z dużym opóźnieniem (od jednego do dwóch miesięcy), np. dla semestru zimowego 2015/16 - 22.11.2015 (Marketing), 27.11.2015 (Podstawy zarządzania), dla semestru letniego 2015/16 – 15.04.2016 (Zarządzanie kapitałem ludzkim), 12-13.05.2016 (Zachowania organizacyjne, Podstawy rachunkowości), na których zamieszczano tylko materiały PDF do studiowania. Na platformie zamieszczano tylko materiały PDF do studiowania, a studenci mieli kontakt z wykładowcą jedynie poprzez e-mail. Nie realizowano zakładanych efektów kształcenia z zakresu umiejętności.

Metoda kształcenia na odległość wymaga zapewnienia wirtualnego kontaktu z prowadzącym oraz dużej aktywności ze strony studenta, czego kursy te nie spełniały. Niezbędna jest zatem rzeczywista i systematyczna interakcja studentów z wykładowcami prowadzącymi dany przedmiot. Ważne są czaty, fora dyskusyjne i inne formy wymiany poglądów, przy czym aktywność studentów musi być systematycznie monitorowana i w miarę potrzeb stymulowana. Ponadto kształcenie w ramach e-learningu daje wiedzę, ale nie umiejętności, zatem na kierunku o profilu praktycznym zajęcia e-learningowe mogą dotyczyć tylko wybranych tematów, w przeciwnym razie nie zostaną osiągnięte efekty kształcenia w zakresie umiejętności. W sylabusach nie wskazano które treści są realizowane na zajęciach w formie tradycyjnej, a które na zajęciach e-learningowych.

Z odpowiedzi na raport powizytacyjny wynikało, iż Uczelnia podjęła działania naprawcze dotyczące kształcenia na odległość, w tym przygotowano projekt „Regulaminu organizacji zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie”. Władze Uczelni zadeklarowały, że „pełne dostosowanie kształcenia prowadzonego w trybie online do obowiązujących wymogów i standardów do czasu rozpoczęcia roku akademickiego 2017/2018”. Prezydium przyjęło do akceptującej wiadomości podjęte działania, stwierdzając, że przedstawiony przez Uczelnię materiał nie obejmuje zmian, które powinny zostać wprowadzone już w semestrze letnim 2016/2017 roku.

Stanowisko Uczelni

Rektor WSPiA w Lublinie poinformowała, że dokonano „przemodelowania efektów i wzmocnienia w nich części praktycznej”. Nowe efekty kształcenia przyjęto w drodze uchwały nr 268/2017 Senatu z dnia 21 lutego 2017 r., i zadeklarowano ich wprowadzenie od 1 października 2017 r. Zdaniem Wnioskodawcy nowe efekty kształcenia lepiej odzwierciedlają praktyczny profil kształcenia. Jednocześnie Uczelnia powiadomiła, że plan i program studiów uwzględniający zmiany w efektach kształcenia zostanie przyjęty przez Radę Wydziału nie później niż w maju 2017 r. Ponadto do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono notatkę ze spotkania z nauczycielami akademickimi, w trakcie którego zobowiązano ich do dostosowania treści przedmiotowych do praktycznego charakteru zajęć. Wobec licznych nieprawidłowości stwierdzonych przez Zespół Oceniający Uczelnia zrezygnowała z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a studenci zostali włączeni do „standardowych grup studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej”. Ponieważ system wykorzystywania metod i form kształcenia na odległość wymaga „opracowania od podstaw”, dlatego powołano zespół roboczy, którego zadaniem jest opracowanie nowego modelu takiego kształcenia. Prace tego zespołu mają na celu przygotowanie wytycznych formalnych i merytorycznych dotyczących programów kształcenia w ramach studiów online oraz wypracowanie „mechanizmów kontrolno - ocenających wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w celu zapobieżenia w przyszłości podobnym błędom i nieprawidłowościom”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła uchwałę Senatu zawierającą wykaz nowych efektów kształcenia, które można uznać za właściwe dla praktycznego profilu kształcenia na kierunku *zarządzanie*, zalecana jest jednak korekta językowa treści efektów K_W02 oraz K_U01.

Prawidłowo wskazano przedmioty, które – przy założeniu ich poprowadzenia z wykorzystaniem metod i form nauczania typowych dla profilu praktycznego – pozwalają na osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia. Jednak brak uchwały Rady Wydziału zatwierdzającej nowy program i plan studiów oraz kart przedmiotów (sylabusów) potwierdzających, że dobór przedmiotowych treści kształcenia oraz metod i form kształcenia, a także sposoby weryfikacji efektów kształcenia odpowiadają praktycznemu profilowi studiów, **dlatego zarzut częściowo pozostaje w mocy.**

Natomiast deklarację Uczelni dotyczącą rezygnacji z wykorzystywania w procesie kształcenia metod i technik kształcenia na odległość Prezydium przyjmuje do akceptującej wiadomości.

2. Kryterium *współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.*

W trakcie wizytacji stwierdzono, że Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie współpracuje z różnymi pracodawcami tylko w zakresie organizacji praktyk studenckich. W związku z przejściem z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny udział interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności w zakresie projektowania, opiniowania i ewaluacji programu kształcenia powinien zostać zwiększony. Władze Uczelni zadeklarowały powołanie Rady Rozwoju WSPA, której celem ma być opiniowanie oferty dydaktycznej WSPA, a w szczególności nowych kierunków studiów wyższych i studiów podyplomowych; opiniowanie i wspieranie władz WSPA w podejmowaniu decyzji o charakterze strategicznym; współpraca z władzami WSPA w zakresie aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów WSPA. Dodatkowo, dla każdego kierunku osobno zostanie powołana odpowiednia Rada Konsultacyjna, w skład

której wejdą: prodziekan ds. danego kierunku studiów – jako przewodniczący oraz od 5 do 10 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny Uczelnia tylko wskazała, że zwołano posiedzenie Rady Konsultacyjnej kierunku bez informacji o jej pracach, natomiast brak jakichkolwiek informacji o powołaniu Rady Rozwoju WSPA. Ponadto Uczelnia „podjęła wstępne ustalenia zmierzające do zwiększenia liczby porozumień w zakresie prowadzenia trzy - miesięcznych praktyk zawodowych, które pozwolą studentom na lepsze dostosowanie miejsca praktyk do swoich zainteresowań zawodowych”.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia poinformowała, iż zarządzeniem Rektora powołana została Rada Rozwoju Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Pierwsze posiedzenie tego gremium zaplanowano na 10 maja. W skład rady weszło 17 przedstawicieli władz samorządowych, przedsiębiorstw, instytucji i stowarzyszeń.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia podjęła działania, które w przyszłości mogą poprawić jakość jej współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Radę Rozwoju WSPiA tworzą osoby o znaczącym dorobku zawodowym. Jednocześnie trzeba zauważyć, że w jej składzie zdecydowanie przeważają przedstawiciele władz samorządowych, podczas gdy specyfika kierunku *zarządzanie* wymaga pogłębionej współpracy z przedstawicielami sektora przedsiębiorstw. WSPiA w Lublinie nie przedłożyła informacji o efektach pracy Rady Konsultacyjnej, w tym o poszerzeniu liczby miejsc odbywania praktyk, tym samym należy uznać, że **zarzut częściowo pozostaje w mocy**.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Prezydium PKA nie znalazło uzasadnienia do zmiany oceny kryterium *jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia*, wobec czego nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny warunkowej ustalonej Uchwałą Nr 77/2017 z dnia 9 marca 2017 r. oraz terminu kolejnej oceny wyznaczonej na rok akademicki 2017/2018.

Prezydium PKA przyjmuje działania naprawcze podjęte przez Uczelnię do akceptującej wiadomości, jednak podtrzymuje stanowisko że ocena skuteczności tych działań wymaga ponownej wizytacji.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks